

AKTUALITY

INTERNETOVÝ ZPRAVODAJ

SPOLEČNOSTI PRO CÍRKEVNÍ PRÁVO

PRAHA – BRNO – OLOMOUC

č. 5/2019/1

10. ročník

1. května 2019

Společné prohlášení ČBK, ERC a FŽO ke zdanění peněžitých náhrad církvím

Poslanecká sněmovna 23. dubna 2019 schválila zdanění peněžitých náhrad, které církve dostávají od státu za majetek nevydaný v restitucích i přes předchozí zamítnutí této novely Senátem. Změna zákona nejen že způsobí církvím vážné finanční obtíže, ale pro některé menší církve může být dokonce likvidační. Tato novela se nám jeví jako nemravná a je ve své podstatě protiústavní.

Skupiny poslanců i senátorů jsou již připraveny obrátit se na Ústavní soud, protože považují takové zdanění náhrad za protiústavní i s ohledem na smlouvy, které stát uzavřel s církvemi v souvislosti s majetkovým vypořádáním.

Tímto krokem se relativizují jistoty právního státu a na Ústavní soud se spoléhá nikoli jako na pojistku demokracie, ale jako na prostředek řešení důsledků nezodpovědných politických rozhodnutí. Bohužel se jedná o vítězství populismu nad zdravým rozumem a principy právního státu. Hovořit v tomto kontextu o „poptávce společnosti“ je cynické.

Ani tento krok politické reprezentace však nemůže zabránit připravenosti církví a náboženských společností naplňovat své poslání ve prospěch člověka a společnosti, a v úctě k Bohu.

Praha, 24. dubna 2019

Kardinál Dominik Duka, předseda České biskupské konference
Daniel Ženatý, předseda Ekumenické rady církví
Petr Papoušek, předseda Federace židovských obcí

Z Národního pochodu pro život a rodinu 2019

V sobotu 27. dubna 2019 prošel Prahou XIX. *Národní pochod pro život a rodinu*. Akce je každoročně pořádána Hnutím pro život České republiky, jehož cílem je všestranná obnova kultury života v naší zemi. Letošní ročník si obzvláště kladl za cíl upozornit společnost na to, že nejčastějšími oběťmi umělých potratů jsou třetí děti, jejichž matky jsou k tomuto kroku často přímo, nebo nepřímo nuceny svým okolím, ať už z ekonomických, nebo jiných důvodů.

Program začal v 10.30 pontifikální mší svatou, jejímž hlavním celebrantem byl arcibiskup pražský Dominik kardinál Duka a při níž koncebrovalo několik dalších biskupů. Byl mezi nimi i apoštolský nuncius v České republice Mons. Charles Daniel Balvo, který na závěr mše předal místopředsedkyni a mluvčí Hnutí pro život, paní Zdeňce Rybové, papežské jmenování dámou Řádu sv. Silvestra.

Po obědě, který na pražském Klárově připravily pro účastníky Milosrdné sestry sv.

Karla Boromejského, se tisíce lidí, z nichž mnozí byli i se svými dětmi na cestě od brzkých ranních hodin, vydaly na cestu. Pochod se vydal obvyklou cestou přes Vltavu, po Smetanově nábřeží a Národní třídě na Václavské náměstí. Co však bylo na letošním ročníku nové, byla neobvyklá míra narušování pochodu skupinami anarchistů,

radikálních liberálů a dalších podobných aktivistů. Častým cílem jejich slovních urážek a útoků se stal zejména kardinál Dominik Duka, který šel rovněž v průvodu.

Přesto průvod úspěšně dospěl k soše sv. Václava a českých svatých na Václavském náměstí, kde bylo po zpěvu Svatováclavského chorálu a české národní hymny uděleno závěrečné požehnání a následně byl pochod ukončen.

Letošního ročníku se tak jako v loňském roce zúčastnila řada členů Společnosti pro církevní právo.

Vojtěch Círus

Plenární zasedání Rady vědeckých společností

Ve středu 24. dubna 2019 se uskutečnilo v budově Akademie věd České republiky na Národní třídě pravidelné výroční plenární zasedání Rady vědeckých společností, organizace, která sdružuje vědecké společnosti v České republice napříč vědními obory. Společnost pro církevní právo je členem této prestižní organizace od roku 2014.

Krátce po zahájení letošního plenárního zasedání vystoupil předseda Rady, doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc., a přednesl informace o činnosti Rady v roce 2018. Po vystoupení předsedy Rady a odsouhlasení výroční zprávy za rok 2018 následovalo představení tří vědeckých společností, které se ucházely o přijetí do Rady vědeckých společností. Po tajném hlasování členů pléna nedošlo k přijetí k žádné z nich.

Dalším bodem programu bylo hlasování o návrhu na vypracování návrhu změny stanov výkonným výborem Rady. Návrh byl přijat naprostou převahou hlasů. Po následné krátké diskusi bylo oznámeno, že další plenární zasedání se uskuteční v příštím roce.

Společnost pro církevní právo zastupoval Mgr. Jan Beránek, člen jejího pracovního výboru, na základě zmocnění statutárním orgánem.

Prof. ThDr. Václav Wolf zesnul

S lítostí jsme přijali zprávu, že 25. dubna 2019 nás opustil ve věku 82 let významný český

teolog prof. ThDr. Václav Wolf. Narodil se 1. března 1937 v Praze. Na kněze byl vysvěcen 26. června 1960 v Litoměřicích. Poté působil v duchovní správě, mimo jiné v Praze na Žižkově. V téže době absolvoval doktorské studium na Římskokatolické Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Praze se sídlem v Litoměřicích, na níž později působil jako odborný asistent a docent. V roce 1977 jej z fakulty z politických důvodů komunistický režim odstranil. Po značných těžkostech obdržel státní souhlas k působení jako duchovní správce v Praze na Žižkově a pak dlouhá léta ve farnosti Praha Hostivař a Záběhlíce. V roce 1987 byl instalován sídelním kanovníkem Kolegiální kapituly Všech svatých na Hradě pražském.

V letech 1990–1997 byl děkanem Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy, kde vyučoval do roku 2003 jako řádný profesor dogmatiky. Poté působil v Ústavu dějin Univerzity Karlovy. V roce 2004 se vrátil do žižkovské farnosti, kde věrně vypomáhal až do své smrti. V roce 2012 byl jmenován čestným kanovníkem Kolegiální kapituly Karlštejn.

Pohřební mše svatá bude slavena ve **čtvrtek 2. května 2019 v 11.30** v kostele Nejsvětějšího Srdce Páně v Praze na Královských Vinohradech. Hlavním celebrantem bude J. Em. Dominik kardinál Duka OP.

Zpráva z VIII. ekumenicko-právní konference

Ve dnech 25.–26. 4. 2019 se konal v Katovicích a Brennė v Polsku osmý ročník mezinárodní ekumenicko-právní konference, v letošním roce na téma *Migration–Ecumenism–Integration* (Migrace–ekumenismus–integrace). Konferenci pořádala Katedra kanonického práva a ekumenismu Teologické fakulty Slezské univerzity v Katovicích ve spolupráci s Cyrilometodějskou teologickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci, Fakultou teologie Univerzity v Konstantě (Rumunsko) a Řeckokatolickou teologickou fakultou Prešovské univerzity v Prešově. Organizační tým hostující fakulty pod vedením prof. Andrzeje Pastwy pozval k účasti odborníky zejména ze středoevropského prostoru.

Zasedání v první den konference se konalo v prostorách Slezské univerzity v Katovicích. Referáty se zaměřily na oblasti pastorační péče o migranty v různých církvích a církevních společenstvích. O náboženském právu na azyl a náboženských změnách v Rakousku referoval prof. Wilhelm Rees z Innsbrucku. Na téma migrace a církve v Německu pohovořil prof. Stephan Haering z Mnichova. O dialogu jako osobním nástroji pro integraci migrantů pojednal prof. Martin Dojčár z Prešovské univerzity. S příspěvkem o kulturní integraci přistěhovalců ve Velké Británii vystoupil prof. Janusz Balicki a migraci a perspektivám interkulturního vzdělávání a mezináboženského dialogu se věnoval doc. Marek Rembierz z katovické Slezské univerzity. Jedním z témat se stala i luterská pastorace migrantů, o níž pojednal prof. Jerzy Sojka. Po zajímavé diskusi, v níž se projevil odlišné důrazy ohledně přístupů jednotlivých křesťanských církví k problematice migrace, následoval přesun účastníků zpět do Brennė.

Tam následně pokračoval druhý den konference. Přednášku na téma Právní podpora náboženské identity národnostních menšin v České republice přednesl doc. Stanislav Příbyl z Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. O předávání osobních údajů členů katolické církve v Polsku do zahraničí v souvislosti s jejich migrací hovořil prof. Piotr Kroczek z Krakova. O migraci v kontextu lidských práv pojednal prof. Tomasz Galkowski z Univerzity Kardinála Stefana Wyszyńskiego ve Varšavě. O výzvách souvisejících se vzrůstem náboženské rozmanitosti ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva referoval dr. Michal Hucal z Varšavy, na nějž navázal s příspěvkem o pastoraci migrantů v České republice doc. Damián Němec z Olomouce.

Konference se zúčastnilo asi padesát odborníků z okruhu kanonistů, odborníků na ekumenismus, sociologů a teologů, včetně studentů a doktorandů, ze středoevropské oblasti. Jednacími jazyky konference byly polština, angličtina a němčina. Příspěvky z tohoto setkání budou publikovány v angličtině v odborném vědeckém časopise *Ecumeny and Law*, vydávaném Slezskou univerzitou v Katovicích.

Závěr z jednání i diskusí lze shrnout konstatováním o nutnosti nového hledání ekumenických přístupů k uprchlíkům, přítomným na území České republiky, Polska, Slovenska, Rakouska a dalších zemí, aniž by však bylo ohroženo vlastní církevní společenství či národ.

Monika Menke

Z mezinárodní ekumenicko-právní konference. Zleva prof. Wojciech Swiatkiewicz a doc. Stanislav Příbyl.

Foto Monika Menke

Z nové literatury

BACKHOUSE, Stephen, *Malé kompendium křesťanských dějin*, Euromedia Group, k. s. – Knižní klub, Praha, 2012, 208 s., ISBN 978-80-242-3663-6.

SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír (eds.), *Encyklopedie českých právních dějin*, XV. svazek, Soukromé – Správa ústřední, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň, 2019, 926 s., ISBN 978-80-7380-752-8,

z obsahu:

HORÁK, Záboj, *Společnost pro církevní právo*, s. 220–222,

STEJSKAL, Vojtěch, *Společnost pro právo životního prostředí*, 231–233,

HOFEREK, Jan, *Spolek českých právníků Všehrd*, s. 272–273,

KOTRLÝ, Tomáš, *Správa pohřbnictví*, s. 745–765.

TENNEY, Merrill C., *O Novém zákoně*, 1985, 376 s.

Časopisy

Dialog Evropa XXI, Revue křesťanské orientace pro vědu a kulturu, Moravsko-slezská křesťanská akademie, Olomouc, 2019, ISSN 1210-8332, č. 1–4/2018.

DIALOG EVROPA XXI

REVUE KŘESŤANSKÉ ORIENTACE PRO VĚDU A KULTURU

ČÍSLO 1-4/2018
28. ROČNÍK

FRANTIŠEK SUŠIL
A VÝZNAMNÍ KOLEGOVÉ
BRNĚNSKÉHO
ALUMNÁTU

KATOLICKÁ CÍRKEV
A ÚNOROVÝ PUČ 1948

SVOBODA KULTU
A KULTURY
V KONFRONTACI
A DIALOGU

ISTANBULSKÁ ÚMLUVA
A NAUKA CÍRKVE

KATOLICKÁ CÍRKEV
V PŘELOMOVÝCH
VÝROČÍCH ČSR

EUTANÁZIE
A ÚPORNÁ LÉČBA

Z obsahu:

ŠMERDA, Hynek, *Sušilovo dílo patristické a bohovědné*, s. 6–20,

TICHÝ, Ladislav, *Biblické dílo Františka Sušila*, s. 20–26,

PŘIBYL, Stanislav, *Komunistický jurisdikcionalismus v ČSR*, s. 75–85,

DOLISTA, Josef, *Divadelní umění nebo bezcitnost?*, s. 85–88,

OSOLSOBĚ, Petr, *Rezignace v radě JAMU kvůli blasfemii v divadelní hře Naše násilí*, s. 88–92,

TYL, Tomáš, *Ochrana symbolu náboženského vyznání*, s. 92–99,

LIPOVSKÁ, Hana, *Ekonomie a svoboda umění*, s. 99–102,

NYTRA, Aleš, *Právní a jiná úskalí Istanbulské úmluvy*, s. 112–123.

Periodikum Aktuality – Internetový zpravodaj Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc vydává a elektronickou poštou rozesílá Společnost pro církevní právo, Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3. Výkonný redaktor: Tereza Hrazdírová Rottová. Redakční rada: P. Jiří Rajmund Tretera OP, Záboj Horák, Jan Beránek. Úprava fotografií: Antonín Krč. E-mail: specp@prf.cuni.cz. ISSN 2336-5595.